

کتابخانه عمومی وقفی دکتر حصیبی اراک و بخش نابینایان این کتابخانه

پدیدآورده (ها) : رنجبری، صفر علی؛ تاج آبادی، رضا
کتابداری، آرشیو و نسخه پژوهی :: مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات :: زمستان 1382 -
شماره 56 (علمی-ترویجی)
از 293 تا 296

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/87722>

دانلود شده توسط : عمومی user2314

تاریخ دانلود : 13/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

کتابخانه عمومی وقفی دکتر حصیبی اراک و بخش نایبانیان این کتابخانه

صفر علی رنجبری^۱
رضا تاج آبادی^۲

فصلنامه کتاب ۵۶ / کتابخانه عمومی وقفی دکتر حصیبی...

جلد کتاب چاپی و خطی است که بیشتر کتب چاپی جدید است.

طبقه زیرزمین سرایداری است و طبقه همکف شامل تالار مطالعه برادران با سه اتاق، نمازخانه و مجموعه کتب نایبانیان است. در طبقه دوم بخش مخزن کتابخانه در دو اتاق، کتب مرجع و سالن نشریات قرار دارد، و بالاخره در طبقه سوم سالن مطالعه خواهران، نمازخانه، مرکز رایانه، مجموعه لوح‌های فشرده (شامل ۴۵۰ عدد لوح فشرده فیلم سینمایی و نرم‌افزارهای آموزشی)، و مجموعه کتب خطی با حدود ۸۰۰ جلد واقع است. نظام رده‌بندی کتاب‌ها، رده‌بندی ده‌دهمی دیویی است و مخزن‌ها به صورت باز اداره می‌شود. هنوز کتاب‌ها

کتابخانه‌های عمومی مراکز مهم آموزش‌های رسمی و غیررسمی هستند که به نیازهای فرهنگی گروه‌های سنی مختلف پاسخ می‌دهند. در کتابخانه‌های عمومی، اطلاعات مورد نیاز گروه‌های مختلف اجتماعی به طور رایگان در دسترس قرار می‌گیرد. مشارکت و همکاری مردم، در تأسیس چنین مراکزی در کشور ما قابل تقدیر است. یکی از راه‌های تأسیس چنین مکان‌هایی، وقف است. کتابخانه "دکتر حصیبی اراک" نمونه‌ای از این نوع کتابخانه‌هاست.

این کتابخانه در خرداد ۱۳۸۱ در پارک آزادی اراک افتتاح گردید. این کتابخانه را که خانم دکتر حصیبی، پزشک اراکی مقیم امریکا حمایت می‌کرد، زیر نظر اداره ارشاد اسلامی استان مرکزی به صورت وقفی ساخته شد. کتابخانه ۱۱۰۰ متر زیربنا دارد، بودجه اولیه ساخت آن حدود ۲۰۰ میلیون تومان بود. این کتابخانه در چهار طبقه بنا شده و مجموعه آن در حدود ده هزار

۱. کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام استان مرکزی
۲. کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی مرکز آموزش عالی شهید بابایی اراک

ارشاد اسلامی استان مرکزی فعالیت خود را آغاز کرد. در حال حاضر محل کتابخانه به ساختمان کتابخانه دکتر حصیبی (واقع در پارک آزادی اراک) منتقل شده است و یکی از قسمت‌های اصلی کتابخانه عمومی دکتر حصیبی به شمار می‌رود و زیر نظر مدیریت کتابخانه به ارائه خدمات به نایبانیان می‌پردازد. بودجه اولیه در نظر گرفته شده برای این کتابخانه ۱۵ میلیون تومان بود.

مساحت این بخش از کتابخانه حدود ۱۰۰ مترمربع است که ۱۰۰۰ عنوان کتاب به خط بریل را در خود جای داده است. از دیگر منابع این کتابخانه ۴۰۰ حلقه نوار کاست با کیفیت عالی است که این نوارها بیشترین استفاده را در میان دیگر منابع دارند. از دیگر امکانات موجود در این کتابخانه استفاده از رایانه برجسته‌نگار ویژه نایبانیان است. در این رایانه نرم‌افزاری موسوم به نرم‌افزار "نوید" که ۱۰۰ جلد کتاب گویا را نیز در بردارد، قرار دارد. از دیگر نرم‌افزارهای نصب شده بر روی این رایانه برجسته‌نگار قرآن کریم با صوت و معناست که قابلیت تکرار برای به‌خاطر سپردن و حفظ کردن برای نایبانیان را دارد.

همچنین در این رایانه امکان استفاده از همه روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور و اینترنت برای افراد نابینا وجود دارد. این کتابخانه به‌صورت شبکه‌ای با کتابخانه نایبانیان رودکی تهران در ارتباط است. در حال حاضر بیشتر موضوعات کتاب‌ها و دیگر منابع این بخش، ادبیات و علوم اجتماعی است و منابع آن از

فهرست‌نویسی نشده‌اند و نرم‌افزار موجود در کتابخانه برای سازماندهی کتاب‌ها و امانت کتاب، نرم‌افزار مدیریت کتابداری است. این کتابخانه درجه یک به شمار می‌رود.

کتابخانه ۴۰۰ عضو دارد که بیشترین اعضا را دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی تشکیل می‌دهند. شرایط عضویت در کتابخانه عبارتند از: ۱. داشتن یک قطعه عکس، ۲. پرداخت ۱۰,۰۰۰ تومان حق عضویت برای یک‌سال، ۳. فتوکپی شناسنامه. مدیریت و اداره این مجموعه برعهده اداره ارشاد اسلامی شهر اراک است که ۶ نیروی انسانی اداره این کتابخانه را برعهده دارند. ساعت کار کتابخانه از ۷:۳۰ تا ۱۹:۳۰ است. در ایام کنکور، جمع‌ها نیز کتابخانه باز است. از فعالیت‌های فوق برنامه این کتابخانه، می‌توان به برگزاری کلاس‌های نقاشی، خطاطی، رایانه و گلسازی اشاره کرد.

بخش نایبانیان

شمار نایبانیان در کشور ما حدود ۱۶۰ هزار نفر و جمعیت نیمه بینانیان نیز حدود ۷۰۰ تا ۹۰۰ هزار نفر تخمین زده شده است^۱. مسئولان جامعه باید برای این افراد که تعداد آنها در جامعه کم نیست، چاره‌ای بیندیشند.

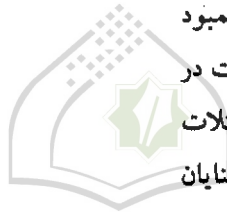
یکی از راه‌های ارتقای سطح دانش نایبانیان، استفاده این عزیزان از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی ویژه است. در شهر اراک بعد از سال‌ها کتابخانه‌ای به نایبانیان این شهر، اختصاص یافت.

این کتابخانه با منابعی در خور استفاده این قشر در ۱۳۸۱ در "فرهنگسرای آینه" اراک زیر نظر اداره کل

۱. بشارتی، مینا. "بررسی وضعیت کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی نایبانیان و نیمه بینانیان شهر تهران" فصلنامه کتاب، دوره دهم، ۴ (زمستان ۱۳۷۸): ۴۹-۵۵.

مجتمع عالی نابینایان رودکی تهران خریداری شده است. شیوه رده‌بندی و سازماندهی منابع این کتابخانه الفبایی عنوان است.

البته این شیوه برای استفاده از این کتابخانه مناسب نیست، لذا اکثر نابینایان منابع مورد نیاز خود را به صورت موضوعی تقاضا می‌کنند. این کتابخانه در حال حاضر ۱۲ نفر عضو دارد که دانشجویان و دانش‌آموزان استثنائی و دبیرستانی هستند. شرایط عضویت در کتابخانه ارائه یک قطعه عکس و ۵۰۰۰ ریال حق عضویت سالیانه و یک عدد فتوکپی شناسنامه است. ساعت کار کتابخانه از ساعت ۷:۳۰ لغایت ۱۹:۳۰ است. در حال حاضر کتابخانه با مشکل کمبود نیروی انسانی متخصص مواجه است. امید است در آینده نزدیک این کتابخانه با پشت سر گذاشتن مشکلات و به یاری مسئولان بتواند خدمات ارزنده‌ای به نابینایان این شهر و استان مرکزی ارائه دهد.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی